

Besøksstrategi Rødøylova

En ikonisk topptur på Helgeland

2024-2029

Rødøy kommune

kystfolket under Polarsirkelen

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	S.3
1.1 Kort om reisemålet	S.3
1.2 Bakgrunn for arbeidet	S.3
1.3 Forankring og prosess	S.4
1.4 Kort om reisemålet	S.5
2. Mål	S.6
3. Kunnskapsgrunnlaget	S.7
3.1 Beskrivelse av det naturbaserte reisemålet	S.7
3.2 Natur og kulturverdier	S.11
3.3 Lokalsamfunn	S.14
3.4 Verdiskaping	S.16
3.5 Sikkerhet, beredskap og risikoanalyse	S.18
3.6 Den besøkende	S.19
3.7 Kundereisen	S.23
3.8 Annen relevant kunnskap	S.24
3.9 Sammenstilling av kunnskap	S.25
4 Analyse av mål sett i lys av kunnskapen	S.31
4.1 Analyse av kunnskapen	S.31
4.2 Mål sett i lys av kunnskapen	S.32
5 Strategiske grep	S.33
5.1 Strategiske grep for natur og kulturverdier	S.33
5.2 Strategiske grep for verdiskaping	S.34
5.3 Strategiske grep for de besøkende	S.35
5.4 Strategiske grep for sikkerhet	S.36
6 Tiltak	S.37

1. Innledning

Besøksstrategi for Rødøy løyva er utarbeidet for å sikre helhetlig og langsiktig forvaltning av Rødøy løyva som naturattraksjon.

Planen skal vise nødvendige tiltak for å balansere natur- og kulturverdier, besøk og verdiskapning.

1.1 Kort om reisemålet

Rødøy er en kystkommune på Helgeland, i Nordland fylke. Kommunen ligger på begge sider av Polarsirkelen. Rødøy omfatter fastlandet rundt Melfjorden, med armene Sørfjorden og Nordfjorden, Værangfjorden og Tjongsfjorden, samt i alt 986 øyer i skjærgården utenfor. I øst strekker kommunen seg til Svartisen. Rødøy grenser til Meløy i nord, Rana i øst og sør og Lurøy i sørvest. Vågaholmen er administrasjonssenter i Rødøy kommune.

Sjøtransporten er forholdsvis godt utbygd, med hurtigbåt- og ferjeruter innen kommunen. Flere steder anløpes også av hurtigbåtruten Nordlandsekspressen. Fylkesvei 17 går gjennom kommunen, med en lengre ferjestrekning Kilboghavn–Jektvik. Denne fergen anløper også Oldervika i Sørfjorden.

Rødøy løyva ligger på Rødøya i Rødøy kommune og er et markert fjellmassiv og landemerke på Helgelandskysten. Navnet kommer av formen på fjellet som på avstand kan minne om en liggende løyve. Rødøy løyva ligger like ved hovedleia for båttrafikken langs kysten og har vært et seilingsmerke for båter i tusener av år.

1.2. Bakgrunn for arbeidet

Rødøy løyva har de siste årene hatt stor tilstrømning av turister og en har opplevd utfordringer i forhold til håndtering av turiststrømmen. For å sikre en bærekraftig utvikling av Rødøy løyva som en attraktiv reiselivsdestinasjon i årene som kommer og sikre forutsigbare rammebetingelser, er det ønskelig både fra kommune, næringsliv og frivillige om at Rødøy kommune søker om autorisasjon som Nasjonal turiststi. Rødøy kommune har også fått flere henvendelser fra «Rødøy stå på» om ordningen «Nasjonale turiststier» og søknad om autorisasjon av Rødøy løyva som Nasjonal turiststi.

Det er gjort mange gode tilretteleggingstiltak i forbindelse med stien opp til Rødøy løyva, men det er likevel behov for langsiktig og helhetlig planlegging for å unngå at natur-, kultur- og opplevelseskvalitetene forringes.

1.3. Forankring og prosess

For å at Rødøy løva skal bli autorisert som Nasjonal turiststi er det et kriteriesett som må oppfylles. Besøksstrategien oppsummerer og samordner de ulike kvalitetene og utfordringene. Rødøy kommune har valgt å inkludere besøksstrategi for Rødøy løva i en helhetlig besøksforvaltningsplan for kommunen. Kommunen er blitt beskrevet som Norges mest kompliserte og en god besøksforvaltning for hele kommunen er vil derfor være et gode, ikke minst i forhold til infrastruktur, skilting og informasjon. Formannskapet er styringsgruppe for arbeidet.

Status som Nasjonal turiststi på Rødøy løva er forankret i politisk vedtak med sikte på innarbeiding i kommuneplanens areal- og strategidel ved neste rullering av planen. Status og mål skal innarbeides i hele organisasjonen i planperioden 2024-2028 og implementeres i alle revideringer av planverk i løpet av planstrategiperioden.

Rødøy kommune deltar i reisemålsutviklingsprosessen for Nord-Helgeland, noe som vil resultere i «Masterplan for reiseliv Nord Helgeland». Gjennom dette arbeidet får kommunen en reiselivsstrategi og status for Rødøy løva som Nasjonal turiststi vil bli forankret i planen.

Gjennom pågående pilotprosjekt «Besøksforvaltning i Rødøy» vil lokalbefolkningen involveres og bidra til en bærekraftig utvikling av reiselivet i kommunen, på innbyggernes premisser. Prosjektleder for dette arbeidet er ansatt i Rødøy kommune og leder også arbeidet med besøksstrategi for Rødøy løva. På denne måten beholder en kunnskap, nettverk og kompetanse i administrasjonen. Det har i tillegg vært nødvendig å leie inn ekstern kompetanse i enkelte deler av arbeidet.

Den frivillige organisasjonen «Rødøy Stå På» og «Klokkergården AS» har stått for tilrettelegging for besøkende på Rødøya gjennom mange år. De har blant annet jobbet med prosjektet bygging av steintrapp opp mot Rødøy løva.

Det er naturlig å ha et tett samarbeid med «Rødøy stå på» og «Klokkergården AS» i søknadsprosess og arbeid med å innfri kriteriesett for å kunne søke om autorisasjon av Rødøy løva Nasjonal turiststi.

1.4. Kort om rammeverk

Nasjonale, regionale og lokale planer og strategier gir besøksstrategien for Rødøyløva en god forankring som forvaltningsverktøy. Under listes opp relevante planer som er spesielt viktige for utviklingen av Rødøyløva og reiselivet i Rødøy kommune.

1.4.1. Nasjonale mål og strategier

Kriterier for nasjonal turiststi

Bærekraft og verdiskaping

1.4.2 Regionale mål og strategier

Masterplan for reiseliv Helgeland

1.4.2 Lokale planer og strategier i Rødøy

Planstrategi

Kommuneplanens samfunnsdel

Besøksforvaltningsplan

Kulturminneplan

Arealplan

Ferdselsåreplan

1.4.2 Lover og regler

Naturmangfoldsloven

Allemannsretten

3. Kunnskapsgrunnlaget

3.1 Beskrivelse av det naturbaserte reisemålet

3.1.1. Opplevelseskvaliteter

Rødøyløva er en av klassikerne av toppturene på Helgeland og ligger ca 440 meter over havet. Turen opp er ganske bratt, men på toppen av Rødøyløvas hode får du til gjengjeld fenomenal utsikt helt fra Lofotveggen i nord til Vega i sør. Man kan også se rett ned på de flotte kritthvite strendene nedenfor. Det krystallklare vannet blant hundrevis av små øyer er et fantastisk syn.

Opplevelsen kan krydres med mulighet for å se midnattsol, havørn, flora, fauna, fiske, padle kajakk i skjærgården, strandtur, lære om lokal historie, spise lokal mat og oppleve kystkulturen og landskapet for eksempel fra RIB.

3.1.2 Stier eller andre ferdselsårer

Turen til toppen på Rødøyløva (443moh) er ca. 7,5 km fra hurtigbåtkaien i Losvika og tar ca. 4 timer tur/retur. Turen graderes som middels krevende. Selve stien opp til fjellet starter rundt 2,5 kilometer fra kaien. Stien er bratt, men godt merket. I de bratteste partiene av stien er det tilrettelagt med gode steintrapper. Det er etablert flere hvilebenker langs stien.

Ferdselen foregår i all hovedsak langs eksisterende infrastruktur, først langs bilvei og etter 2,5 km en godt tilrettelagt og merka sti opp til toppen av fjellet med retur samme vei.

Enkelte steder er stien og vegetasjonen rundt utkikkspunktene slitt. Dette gjelder spesielt der stien flater ut og det ikke er bygd trapper. Det er ikke muligheter for å fylle vann på turen.

Det finnes også to mindre brukte stier opp til toppen av Rødøyløva, men her er det ønskelig å redusere ferdselen og fjerne merking av hensyn til flora og fauna.

3.2.3 Antall besøkende

Ferdselen til Rødøyløva kan i dag beskrives som linjeferdsel og meget høy bruk. Årlig er det beregnet at mellom 15-20 5000 personer besøker på Rødøyløva. Ved stien til Rødøyløva har det siden sesongen 2021 vært utplassert ferdselsteller. I 2021 ble det registrert 22 800 passeringer, mens det i 2022 ble registrert 16 000 (Covid 19 og dårlig vær i juli var trolig medvirkende til denne nedgangen). Fra 1. november 2022 til 1. november 2023 er det registrert 32 069 passeringer opp til Rødøyløva.

Det estimeres at rundt 5% av de besøkende er utenlandske turister.

3.2.4 Sesong

Det er mulig å ta turen opp til Rødøyløva hele året, men snø og is vil for mange være en utfordring vinterstid. Det vil også utgjøre en viss sikkerhetsrisiko å ferdes opp på fjellet på denne årstiden. En annen utfordring er at begrenset overnattingskapasitet og matservering vinterstid. Sommertid settes det opp ekstra rutetilbud mellom Bodø og Sandnessjøen, som trafikkerer Rødøya. Det åpner for at flere kan besøke Rødøya uten behov for overnatting.

Ferdselstilleren viser at sesongen for turen opp til Rødøyløva er fra mai og ut september, der hovedsesongen er juni til og med august.

3.1.5 Parkering

Det er per i dag lite parkeringskapasitet på Røddøya. Det planlegges parkeringsplass ved starten av turstien opp til Røddøyløva. Mange besøkende setter igjen bilen i Jektvik før de tar ferga over til Røddøya. Også i Jektvik er det lite kapasitet på parkeringsplasser. Ofte blir parkering rundt butikk, kapell, skole, grendehus og butikk benyttet, noe som skaper utfordringer for fastboende og besøkende i Jektvik.

3.1.6 Transport

Til Røddøya går det ferge fra Kilboghavn og Jektvik. Hurtigbåt går fra Bodø, Ørnes, Tonnes, Nesna eller Sandnessjøen. En kan ta sykkel gratis med på hurtigbåten. De fleste besøkende reiser til Røddøya med ferge fra Jektvik eller med sommerbåten som trafikkerer Bodø/Sandnessjøen i perioden juni-august. Det er også mulig å reise mellom øyer og fastland innad i Røddøy kommune med ferge eller lokal hurtigbåt.

Ved Klokkergården er det tilrettelagt med flytebrygger og servicehus for de som kommer til øyen med egne båter. Også i Losvika og ved Havdurbrygga kan en legge til med egen båt.

Selv om sjøtransporten er relativt godt utbygd med hurtigbåter og ferger viser det seg at reiseplanlegging i Norges mest kompliserte kommune er ei utfordring. Det er vanskelig for besøkende å orientere seg om reiseruter, hvilket kai en skal benytte, hvilken fil en skal velge på fergekaiene, når neste ferge går, hvilken ferge som tar deg ut til Røddøya, når kommer du deg tilbake, mangel på overnattingsplasser dersom du ikke får plass på ferga m.m. Det er også ei utfordring for lokalbefolkningen når fergerne er fulle og en ikke er sikker på om en kommer seg hjem etter en sykehustur eller liknende.

Ved å bygge parkeringsplass i Jektvik vil en kunne avlaste kapasiteten på fergerne noe. Samferdsel og informasjon er nærmere beskrevet i den helhetlige besøksforvaltningsplanen for Røddøy. Her er det også foreslått tiltak som pakkelsninger, informasjon i butikker og på båter, skilt og digitale tavler på fergeleiene og forkjørersrett for lokalbefolkningen.

3.1.7 Fasiliteter

Informasjon

Besøkende finner informasjon om Rødøyløva på Visit Helgeland, Visit Rødøya og Rødøy.no. Mange legger også ut bilder i sosiale media fra toppen av Rødøyløva. Klokkergården har også god informasjon om turen til Rødøyløva på sin hjemmeside.

Når en kommer i land på Rødøya er det informasjonsskilt på hurtigbåtkaia og ved butikken. Det er behov for oppdatering av informasjonsskilt og merking som viser vei til Rødøyløva. Skiltplan er utarbeidet og samtidig som skilt settes opp vil en bytte ut eksisterende skilt og merking.

Vertskap/patrolje

Klokkergården ved starten av stien fungerer som vertskap i tilknytning til stien opp til Rødøyløva. De er behjelpelig med informasjon og kan dele ut turbrosjyre som gir opplysninger om turen. Rødøy skipsekspedisjon fungerer også som informasjonsskilde og er behjelpelig med transport. I tillegg fungerer lokalbefolkningen og lokalbutikken fungerer også som gode informasjonskilder for besøkende.

Fjellføring/guide

Turen opp til Rødøyløva er godt merket og tilrettelagt. Lengden og vanskelighetsgraden på turen krever ingen spesielle ferdigheter utover normal helse og kondisjon.

Ulike aktører tilbyr guidede turer til Rødøyløva, men dette er ikke et fast tilbud.

Utleie av utstyr

Det er ikke behov for å leie spesialutstyr for å ta turen til Rødøyløva sommertid, utover turklær og tursko.

Ved Klokkergården/starten av stien til Rødøyløva leies det ut kajaker for besøkende som ønsker å padle i skjærgården utenfor Rødøya. Klokkergården låner også ut sykler til sine besøkende. Det er i tillegg mulig å bestille rib-turer til Myken, Svartisen og Nordfjorden. I Jektvik planlegges det en BUA der det vil være mulig å leie utstyr før en reiser til Rødøya.

Hva kan de
gjøre?

Toalett

Per i dag er det muligheter for å gå på toalett ved butikk/kafé, på kroa, ved Klokkergården og ved kirken. Disse er i utgangspunktet tilrettelagt for gjester og ikke tilfeldige turister. Det er heller ikke lett for besøkende å finne informasjon om hvor det er tilgjengelige toalett. Det er derfor behov for å bygge toaletter som er dedikert turgåere til Rødøyløva. Den frivillige foreningen "Rødøy stå på" har planer om å bygge og drifte toalett ved starten av selve stien opp til Rødøyløva.

Søppel

De som besøker Rødøya tar i utgangspunktet vare på søpla si og vil finne et sted å kaste den. Men den lille søppelcontaineren som er plassert på fergekaia blir full etter ei uke og blir bare tømt annenhver uke, og den er heller ikke merket. Dermed legger folk søpla si i private søppelboksene og mange bruker søppelkassene på Klokkergården som er ment for de som bor der. Klokkergården har tatt hånd om søpla til nå, men man kan ikke forvente at dette skal være en privat aktørs ansvar. Noen legger også søppelet i Fretexboksene. Det er behov for bedre avfallshåndtering på Rødøya i turistsesongen.

Overnatting

Det er begrenset overnattingskapasitet på Rødøya. Klokkergården er per i dag eneste overnattingsmulighet.

Det finnes muligheter for bobilcamping på Rødøya, men likevel kommer det mange bobiler til øya og de parkerer der de finner et sted å parkere. Det er smale veier på øya som i utgangspunktet ikke er tilpasset store bobiler.

Beverting/kiosk og suvenirer

Ved starten av stien ligger Klokkergården, der besøkende kan kjøpe seg mat og drikke. I tillegg er det en kro og bar ved fergekaia. Her ligger også døgnåpen matbutikk og kaffekrok som selger lett mat, kaffe og kaker.

Hva må de vite?

Illustrasjon: Plenum Tjenestedesign

3.2 Natur og kulturverdier

3.2.1 Natur- og kulturverdiene generelt

Som et viktig ledd i arbeidet med å søke autorisasjon som nasjonal turiststi og bli i bedre stand til å forvalte turen til Røddøyløva på en bærekraftig måte, er det utført en sårbarhetsanalyse for det aktuelle området. Analysen ble gjennomført vår/sommer 2023 av Gunnar Bergo og Elisabeth Nesheim-Hauge.

Flora

Det ble registrert sensitive vegetasjonsenheter i alle delområdene på Røddøya. Dette i form av myr eller annet fuktig område med vegetasjonsdekke, brink/bratt skrent, bratt skråning med ustabil substrat, fuktstig/blauthøl og rabbe. Rabbe, som også er en rødlistet naturtype, er den enheten der det ble observert sterkest slitasje. Dette kan forklares med at naturtypen er svært sårbar for slitasje, og bruker lang tid på gjenvekst. Derfor skal det lite tråkk til før det oppstår stor slitasje.

Det ble også observert en del slitasje i bratt skråning med ustabil substrat. Mye av dette arealet kan defineres som de rødlistede naturtypene fjellhei og leside. Slitasjen kommer av at både sti og stikkveier til utkikkspunkter går i denne sårbare enheten. Her er vegetasjonsdekket tynt, og ferdsele har ført til stier som har slitt bort vegetasjonen og gravd seg ned i det ustabile substratet. Der turgåere går flere i bredden utvikles det raskt sår i vegetasjonen. Det er også fare for slitasje noen steder i brink/bratt skrent ned til bekkene som går langs stien. Dette vil gjelde de stedene som egner seg for å hente vann. Ellers er det begrenset med slitasje i steinura og de fuktige partiene. Den rødlistede arten fjellpyrd ble registrert over tregrensa flere steder i undersøkelsesområdet, men med liten sannsynlighet for negative effekter av ferdsel.

Slitasjen på de sensitive vegetasjonsenheterne er variert. Det er alt fra lav/ingen slitasje ved sherpatrappene, til høy slitasje ved rasteplass og utkikkspunkt. Det at stien (der den ikke er tilrettelagt med sherpatrappene) går gjennom flere sensitive enheter gjør det svært sårbare for økt ferdsel. Særlig da den i dag flere steder er så smal at en ikke kan passere hverandre uten å gå utenfor stien.

Det er allerede iverksatt en rekke tiltak langs stien for å kanalisere ferdsele, og særlig sherpatrappa har ført til god kanalisering. Det er likevel behov for videre tilrettelegging og kanalisering for å unngå ytterligere skade og slitasje på de sårbare vegetasjonsenheterne.

Fjellpyrd (*Diapensia lapponica*) er nært truet (NT). Arten ble funnet flere steder i undersøkelsesområdet.
Foto: E. Nesheim Hauge

Fauna

Røddøya er en relativt liten øy og ferdselen på stien til Røddøyløva vil derfor kunne påvirke sensitive arter som store og sky rovfugler som havørn og kongeørn. Havørn er en vanlig og lett synlig art i området langs stien til Røddøyløva. Museumsmateriale viser at havørnen har vært hekkefugl på Røddøya gjennom lang tid, m.a. ble det innsamlet egg fra et reir på øya i 1891. Willgohs registrerte min 1 par havørn på Røddøya i 1957 (Willgohs 1961). Siden den tid har bestanden nasjonalt økt kraftig og i dag er det trolig 4 ulike par på øya. Det ene paret vil sannsynlig bli påvirket av planlagt nasjonal turiststi til Røddøyløva. Det er påvist min. 4 alternative reir i dette territoriet og 2 av disse ligger så nær stien at havørnene til en viss grad vil bli forstyrret dersom disse reirene er i bruk. Om det vil medføre at ørnene gir opp hekkforsøket er usikkert og vil avhenge av grad av forstyrrelse og tidspunktet dette skjer i hekkesyklusen.

Kongeørn (trolig et par) ble observert på toppen av Røddøyløva i mai og viste territoriell atferd (bølgeflukt) i området. Ved kontroll i juni ble arten ikke observert, noe som tyder på at den ikke hekket. Det er ukjent om kongeørn alt er etablert som hekkefugl på Røddøy. Området blir vurdert til å ha potensiale som hekkeområde og det ble påvist minst en mulig reirplass i området. Arten vil bli forstyrret av ferdselen til Røddøyløva dersom den gjør hekkforsøk. Tiltak som foreslått vil imidlertid kunne redusere sårbarheten noe.

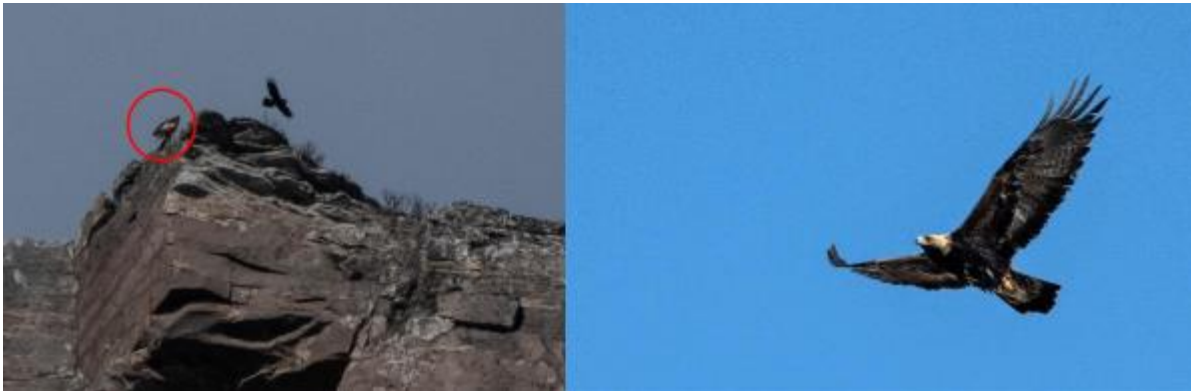

Foto: Gunnar Bergo

Det ble påvist hekkende vandrefalk på en lokalitet perifert for området som det søkes om autorisasjon som nasjonal turiststi. Det er i dag noe ferdsel og forstyrrelse på lokaliteten pga. ulike stier i området.

Ved tiltak som å definere og merke nasjonal turiststi opp og ned til Røddøyløva i en og samme trase og ved å fjerne skilting på i dag eksisterende stier vil en kunne redusere sårbarheten for rovfugl vesentlig.

Sårbarheten til andre fuglearter i området blir vurdert til å være akseptabel ved dagens ferdsel og vil og kunne tåle en fremtidig økning i ferdselen til Røddøyløva, spesielt ved tiltak som nevnt over.

Elg ble påvist over det meste av områdene som ble befart på Røddøya, men det er ikke kjent spesielle trekkveier i området ved stien til Røddøyløva. Det er større områder med skog på øya, med lite ferdsel så arten vil trolig ikke bli vesentlig påvirket av ferdselen på stien til Røddøyløva.

Oter har trolig ikke yngle- eller hvileplasser i nærheten av stien til Røddøyløva og blir trolig ikke nevneverdig påvirket av ferdselen fra denne.

3.2.3 Kulturminner og kulturmiljø generelt

Rødøy ligger midt Nordlandsleia og har en lang og begivenhetsrik historie. Raudeyar er nevnt som eget skipsrede allerede tidlig i middelalderen og var ett av tre prestegjeld på Helgeland. Bebyggelsen på Rødøya er spredt, med eneboliger, naust og brygger, hyggelige hager, sykehjem, skole og barnehage.

Langs bilveien fra Losvika til starten av selve stien til Rødøyløva passerer en flere interessante kulturminner. Den første er Hamnøya der det på starten av 1900-tallet ble funnet en helt spesiell sølvskatt. I forbindelse med ryddig av nytt slåtteland kom Edvart Havnø over hele 188 sølvmynter, samlet på et lite område. På Hamnøya er det et lite kulturmiljø med flere eldre brygger og hus. Det er opprettet en hensynssone rundt dette miljøet i kommuneplanens arealdel.

Videre langs veien ligger Rødøy kirke, en åttekantet kirke fra 1885. Byggverket er i tømmer og har 700 plasser. Kirken er en av Nordlands største.

Videre kommer en til Rødøy gamle prestegård, hvor en kan lese historien om en av de mest sentrale gårdene på Helgelandskysten gjennom de siste tusen årene. En passerer også et område som har dobbelt historisk betydning. Her ligger det to gravhauger fra jernalderen. Den ene er bare noen få meter i diameter, den andre er hele 22 meter i diameter. Torshågen heter denne, og ifølge tradisjonene skal det ha stått et tempel for dyrking av guden Tor her i førkristen tid.

Langs veien passerer en også den høgreiste bautasteinen "Stor-Per".

Mot toppen av Rødøyløva har det i århundrer stått en vete. Veten var bygd opp av oppreiste trestammer, fundamentert med steiner i bunnen slik at den sto stødig. I midten var det et hulrom der veden alltid var tørr og klar for opptenning. Vetene var et varslingsystem som innført i Norge rundt år 950. Vetene ble tent når fienden nærmet seg for å mobilisere leidangen som var datidens forsvarsorganisasjon.

Oppe på Rødøyløva kan en se ned på den kritthvite stranden Storsand. Her er det rekonstruert en bolig fra yngre steinalder hvor en kan gå inn og lage seg mat over ildstedet.

3.3 Lokalsamfunn

Rødøy kommune har gjennomført kræsjkurs i besøksforvaltning på åpent folkemøte på Rødøya. Her ble det kartlagt hvilke utfordringer en opplever med turisme, samt hvilke verdier en gjerne deler med besøkende og hvilke verdier en ønsker å ha for seg selv. De fremmøtte var stort sett positive til turisme og deler de verdiene en allerede har reklamert for, men ønsker ikke at det skal tilrettelegges flere turstier/områder til turisme på øya. Det er ønske om å holde noen naturverdier for seg selv, samt å ta vare på stedets egenart. Samferdsel, toalett, avfallshåndtering og parkering er områder som lokalbefolkningen peker ut som de største utfordringene

Det har også vært gjennomført workshop der lokalbefolkningen har hatt anledning til å komme med forslag til løsninger på utfordringer.

3.3.1 Kvalitetene i lokalsamfunnet

Storsand

Like under Rødøyløva finner du en helt fantastisk rekke med kritthvite strender. Besøker du Rødøya på en sommerdag, er det sterkt anbefalt at du tar turen mot Storsanden som er en nydelig badeplass like under det stupbratte fjellet. Det går en sti 1,5 kilometer langs havkanten på vestsiden av øya. Stien starter samme sted som turen opp til Rødøyløva.

Eventyrskogen

Når en kommer i land med hurtigbåt på Rødøya kan man lett skimte de store trollsporene som går langs veien, og følger du sporene videre havner du om kort tid inn i Eventyrskogen! Hele skogen er løypet opp og godt skiltet. Langs løypen kan du lese eventyr på skiltene og på turen møter du på blant annet "småfolket", Hans og Gretehuset, skogsgalleriet og ikke minst den store trolldøra på fjellveggen.

Bamsehuset

På Rødøya finner du også Norges største (men også eneste) bamsemuseum. 1500 bamser bor i dette huset i den hyggeligste atmosfæren du kan tenke deg. Populært for både store og små. I første etasje finnes det en liten kafé, mens i andre etasje kan man finne mange spennende rom med forskjellige temaer hvor bamsene lever sitt eget liv.

Klokkergården

Rett under den majestetiske Rødøyløva på Helgelandskysten ligger den herskapelige Klokkergården fra 1904. Her får du oppleve varme og gjestfrihet i nostalgisk miljø. Stedet har også gjestebrygge med tilhørende fasiliteter.

Rødøyløva kro og bar

Puben på øya har både inne og uteservering. Stor terrasse hvor man kan nyte en kald drikk på solvarme dager og kvelder. De har også matservering.

Rødøy Kysthandel og Kaffekroen

Hos Rødøy Kysthandel finner du både en trivelig kafé og døgnåpen, selvbetjent dagligvarebutikk, slik at du kan få tak i det du trenger når du trenger.

Havdurbrygga

På Havdurbrygga Kystmuseum kan du se mange spennende gjenstander fra Helgelands kysthistorie - og nyte Rødøyas beste vafler med utsikt! Her er også gjestebrygge.

JTB Olsen

Her er det fiskebruk, fiskeredskaper og trelast

3.3.2 Lokal bruk av naturområdet

Rødøyløva har vært et yndet turmål i årtier både for lokalbefolkningen på Rødøya og i kommunen som helhet. Tilrettelagt sti, sherpatrapp og tilbud om matservering har imidlertid økt attraktiviteten og trafikken også blant de fastboende i kommunen.

Lokale benytter gjerne stien som går fra østsiden opp til Rødøyløva og besøker grillhytta "Løvehytta" som ligger ved stien. For å redusere negativ påvirkning av ferdsel ønsker en å fjerne merking av denne stien. Det er også aktuelt å flytte "Løvehytta" til skardet mellom veten og Rødøyløva.

3.3.3 Nærheten og tilgjengeligheten til det naturbaserte reisemålet

Rødøyløva er lett tilgjengelig for besøkende ved at turen ligger i gangavstand fra hurtigbåt- og fergekai. Det er ikke nødvendig å ha med seg bil til Rødøya. Turen er relativt kort og det kreves ikke spesialutstyr for å gå til toppen, ut over gode tursko/bekledning, drikke og normal helse/kondisjon.

Turen opp til Rødøyløva er ikke universelt utformet, men det vil bli lagt vekt på at servicebygg, skilting og andre fasiliteter skal være universelt tilrettelagt.

3.3.4 Ressursmiljøer som har betydning for arbeidet

På Rødøya er det en lokal «Mens du venter på ambulansen» gruppe. Gruppen har opplæring i førstehjelp og bruk av hjertestarter, og har oppmøteplass med førstehjelpsutstyr og hjertestarter. Gruppen er tilknyttet AMK og rykker ut på oppdrag der AMK mener det er hensiktsmessig. På øya er det også sykehjem, skole og barnehage.

3.3.5 Grunneierforhold

Grunneierforholdene for turen til Rødøyløva er oversiktlig. Starten av turen går langs eksisterende bilvei, og fra selve stien starter og opp mot toppen er det kun to grunneiere. Det er inngått grunneier avtale med begge grunneierne.

3.3.6 Landbruk- og beiteinteresser i området

Det er per i dag ingen som driver gårdsbruk på Rødøya. Det er imidlertid noen av øyene rundt som benyttes til beite for sau, og Rødøya er også vinterbeite for rein.

3.3.7 Lokale lag og foreninger

Det er flere aktive lag og foreninger på Rødøya. Av disse kan nevnes.

Rødøy stå på

«Rødøy stå på» som arbeider for å utvikle hele Rødøya til et attraktivt samfunn og skape merverdi for næringslivet på øya.

Rødøyløva historielag

Rødøyløva historielag som blant annet har som formål i ta vare på Rødøy kommunes og særlig Rødøya sin historie og tilbyr turer med nordlandsbåten «Raudeyar».

Rødøy ungdoms og idrettslag

Ungdoms- og idrettslaget eier «Fiskernes hus» og arrangerer fester og andre aktiviteter i bygda.

Rødøy helselag

Rødøy helselag har mange ulike aktiviteter for lokalbefolkning og besøkende på øya. Laget bidrar med blant annet beplantning, fellesarrangementer og trivselstiltak.

3.4 Verdiskaping

3.4.1 Kulturell verdiskaping

Til Rødøya kommer folk i alle aldre fra mange lande for å oppleve naturen, maten og attraksjonene. De fleste lokale er stolte over å bo på et slik attraktivt sted og er glade for at folk vil komme på besøk. Mulighetene for å rendyrke og formidle naturopplevelser, kyst- og kulturhistorie, guidede turer, pakketurer, utleie av utstyr, kurs, matopplevelser m.m. er mange. Her kan både frivillige, private, næringsliv, friluftsråd og kommune bidra til aktivitet og formidling.

Gjennom god besøksforvaltning kan en å bidra til økt stolthet over lokale natur- og kulturverdier. God planlegging, skilting og opplysning vil hjelpe turistene til å gjøre gode valg blant annet i forhold til søppelhåndtering, stier, parkering, telting, bålbrenning og toalettbesøk. På den måten vil en kunne redusere konflikter og bidra til at turismen oppleves som bærekraftig for lokalbefolkning, natur og kultur.

Flere steder på Rødøya er det satt opp historiefortellende tavler med informasjon om severdigheter og historiske hendelser på stedet. Slike tiltak er med på å øke kunnskap og bevissthet om lokal kultur- og naturarv og utvikle identiteten på stedet. I tillegg gjør det stedet mer interessant for besøkende.

3.4.2 Sosial verdiskaping

Ved å involvere innbyggerne i kommunen i reiselivsutviklingen vil en kunne bidra til utvikling av felles forståelse, engasjement, tillit og tilhørighet som oppstår gjennom samarbeid, samhandling, dugnad, frivillig arbeid, fellesskap og nettverk.

Å planlegge og tilrettelegge for fellesgoder som skilting, sitteplasser, gapahuker og tilrettelagte stier, toalett, parkeringsplasser og annet som vil komme både turister og lokalbefolkning til gode. På Rødøya er slike fasiliteter bygd opp ved hjelp av dugnadsånd, for eksempel "Løvehytta", historiefortellende tavler, sitteplasser og tilrettelagte stier.

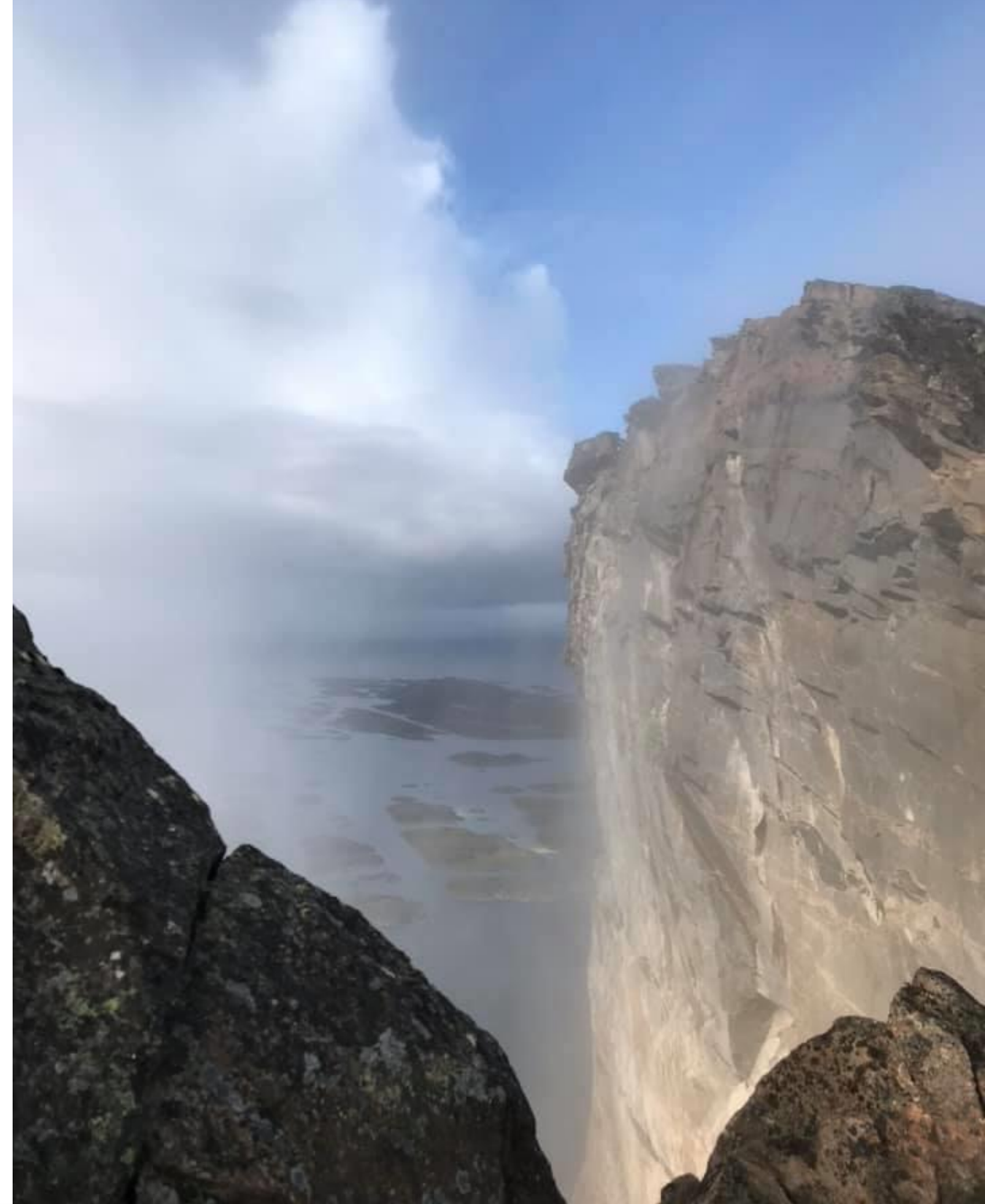
Mange Rødøyfjerdinger benytter seg av sesongåpne restauranter, kiosker og kaféer, noe som skaper mulighet for å komme i kontakt med både turister og sambygdinger. Slike møteplasser er også med på å knytte bånd mellom øyer og fjorder og skape stolthet over verdier og kvaliteter innad i egen kommune. Butikken er også en viktig møteplass i lokalsamfunnet. På Rødøya er det tilknyttet en kafé til lokalbutikken der folk kan sitte ned og slå av en prat, og butikken har i også døgnåpent. I tillegg fungerer også lokalbutikken en vertsfunksjon og bidrar med lokalkunnskap og som informasjonskanal i forhold til kulturarrangement og møtevirksomhet.

Det er en del hytter og sommerhus på Rødøya. Mange av disse eies av folk som har tilknytning til bygda, eller som etter flere år er blitt en del av bygda. For mange fastboende utgjør hyttefolket en sosial verdi og ansees ikke som turister, men som del av bygda og samfunnet.

3.4.3 Reiselivets bruk av området

Det er per i dag en rekke aktører som er involverte i opplevelsen til de besøkende på Røddøyløva. Noen av disse er kommersielle og er knyttet opp til selve opplevelsen, men andre representerer grunnleggende infrastruktur og trygghet. Nedenfor følger de viktigste aktørene tilknyttet kundereisen til Røddøyløva

Firma	Aktiviteter	Bruk av området
Klokkergården	Overnatting og bevertning	Drift av stien til Røddøyløva, deltar i utvikling av området.
Havdurbrygga	Museum Bruktbutikk Sommerkafé Båthavn	Daglig i sesongen
Røddøy kro og bar	Beverting	Daglig i sesongen
Røddøy kysthandel/kaffekroken	Selger matvarer+ bevertning	Døgnåpen butikk hele året. Kaffekrok åpen hele året.
Bamsehuset	Museum og bevertning	Daglig i sesongen
Fjøset	Selger glasskunst, treskjæring	Daglig i sesongen
Fiskebruket	Selger fisk og byggevarer	Ukedager hele sesongen
Meløy adventure	Leier ut kajakk Arrangerer ribturer Arrangerer turer til Røddøyløva	Hele året
Røddøy skipsekspedisjon	Ekspeder båter Informasjon Transport	Hele året
Torghatten Nord Boreal	Rutetilbud	Hele året
Røddøy kommune	Ansvarlig for beredskapen i kommunen Deltar i utvikling av området	Hele året
Visit Helgeland	Markedsfører Røddøyløva og Klokkergården	Hele året

3.5 Sikkerhet, beredskap og risikoanalyse

3.5.1 Status ulykker

Antall redningsaksjoner på turen opp til Rødøyløva viser at det er relativt få ulykker i fjellet. Det har imidlertid vært noen utrykninger i forbindelse med turen, for eksempel hjertestans som en konsekvens av belastning på turen, beinbrudd før tilrettelegging med sherpatrapp og dehydrering. Det er gjort flere forebyggende tiltak for å forhindre skader og ulykker, noe som har hatt gode resultater. Flere tiltak er planlagt i forbindelse med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyse for turen. Beredskapsplanen for Rødøyløva har nullvisjon for ulykker i fjellet.

3.5.2 Eksisterende tiltak for rutiner og kontroll

Rødøy stå på og Stibyggeren AS utfører kontroll på stien opp til Rødøyløva ved sesongstart. Rødøy kommune og «Rødøy stå på» samarbeider nå om tiltak, rutiner og kontroll av stien opp til Rødøyløva, dette i samsvar med ny beredskapsplan utviklet i 2023.

3.5.3 Beredskap

«Rødøy stå på» tatt initiativ til å få bygget sherpatrapp opp langs mesteparten av turen opp mot toppen. Beredskapsplan for turen er utarbeidet i samarbeid mellom Rødøy kommune og «Rødøy stå på», der kommunen har ansvaret for beredskapen. Beredskapsplanen tar utgangspunkt i risiko- og sårbarhetsanalyse som er utarbeidet for turen til Rødøyløva. Planen er utarbeidet i den hensikt å danne grunnlag for håndtering av uønskede hendelser og krisesituasjoner som kan ramme på turen til Rødøyløva.

3.5.4 Risikoanalyse

Risikoanalyse for Rødøyløva er utarbeidet av Salten friluftsråd, Rødøy kommune og Klokkergården. Det er vurdert at følgende hendelser/tilstander kan oppstå på turen:

Etterlatt	Fysisk krevende
Dehydrering	Terrengutfordring (koordinering)
Høydeskrekk	Svakheter i sti/anlegg
Akutt sykdom (utløst av turen)	Orienteringsutfordringer
Dårlig dekning	Glatt
Stein-/issprang	Fallfare
Ras	Trafikkbelastning

Foreslåtte tiltak som bør settes inn for å redusere risikoen for uønskede hendelser er:

Sette informasjonstavle/toalett på nordsiden av/godt utenfor parkering
Informasjon om å ta det med ro/vise hensyn i trappa. Holde trappa fri for vegetasjon/skit
Informasjon om å være forsiktig på toppen. Unngå bilder som viser eksponert atferd
Informere om faren ved frost, is. Rutine for å renske trappene for vegetasjon/skit
Informere om fare ved ferdsel til hovedtoppen, samt eksponeringsgrad for høydeskrekk
Merke tydelig med tett varding langs stiene her. Nummerering av skiltstolper
Informere om kravene turen stiller til besøkende
Regelmessig ettersyn og vedlikehold av trappa
Informere om at dekningen er dårlig fra Telia i ur-trappa. Påvirke Telia for å bedre dekning

3.6 Den besøkende

På turen opp til Rødøyløva har det vært ferdselsteller i årene 2021-2023. I tillegg gjennomførte Rødøy kommune mellom 1. juni og 1. september 2023 en brukerundersøkelse på Rødøyløva. Det ble samlet inn og registrert svar fra 534 respondenter.- Skjemaene var tilgjengelig ved to lokaliteter; ved hurtigbåtkaia og ved Klokkegården. Spørreskjemaene fantes på norsk og engelsk. NINA har vært ansvarlig for å registrere data fra spørreskjemaene i en elektronisk fil og for å framstille dataene i form av deskriptive figurer. De fleste skjemaene ble fylt ut i juli, de resterende i juni og august.

3.6.1 Hvor mange?

Årlig er det beregnet at mellom 15-25000 personer besøker på Rødøyløva. Ved stien til Rødøyløva har det siden sesongen 2021 vært utplassert ferdselsteller. I 2021 ble det registrert 22 800 besøkende, mens det i 2022 ble registrert 16 000 (Covid 19 og dårlig vær i juli var trolig medvirkende til denne nedgangen).

Fra 1. november 2022 til 1.november 2023 er det registrert 32 069 passeringer opp til Rødøyløva.

Det er vanskelig å anslå med sikkerhet hvor mange som går turen opp til Rødøyløva årlig. Dette skyldes at noen går turen opp og ned, mens andre går opp et sted og ned et annet.

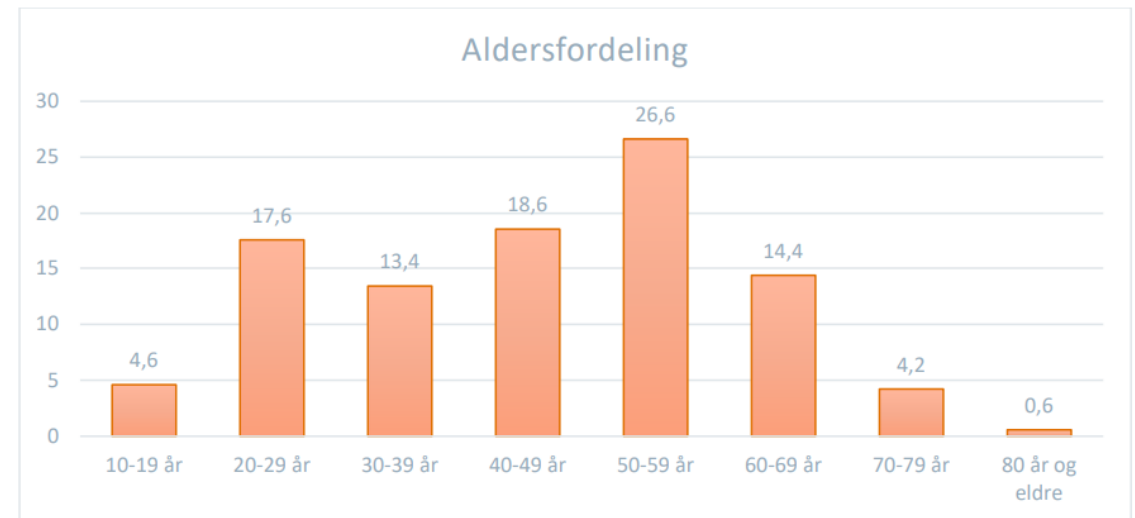
3.6.2 Hvem?

Kjønnsfordeling

Det var noe flere kvinner (58,2 %) enn menn (41,2 %) som besvarte undersøkelsen

Alder

Gjennomsnittsalderen blant respondentene var 45 år (N=522). Den yngste var 12 år og den eldste var 83 år. 16 av respondentene var under 18 år. Figur 3 Viser aldersfordelingen blant respondentene fordelt på åtte ulike grupper. Over en fjerdedel av respondentene var i aldersgruppa 50-59 år, men også aldersgruppa under (40-49 år) og de yngste voksne (20-29 år) utgjorde relativt store andeler.

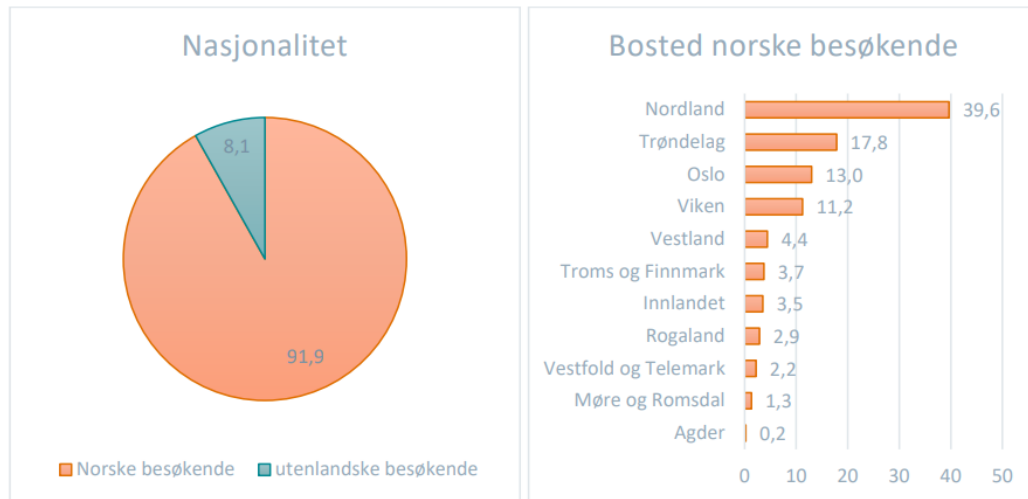

Figur 3 Aldersfordeling oppgitt i prosent (N=522).

Nasjonalitet og bosted

De fleste som besvarte undersøkelsen var nordmenn (91,9%). Foruten nordmenn var det registrert 12 nasjonaliteter (Sverige, Danmark, Finland, Frankrike, Island, Israel, Italia, Nederland, Sveits, Thailand, Tyskland, Østerrike).

Besøkende fra Nordland fylke utgjorde den største andelen blant de norske respondentene, med nesten 40%. Deretter fulgte Trøndelag med 17,8% og Oslo med 13%. I undersøkelsen var det kun syv respondenter som var bosatt i kommunen, noe som utgjør 1,3% av alle besvarelsene. Til tross for at innbyggertallet i kommunen er lavt, er 7 respondenter likevel lite. Dette kan skyldes at turmålet ikke er så attraktivt blant lokalt bosatte. En annen, kanskje mer plausibel forklaring, kan være at lokalbefolkningen i mindre grad følte at undersøkelsen var ment for dem. Dette er noe man også har sett i mange andre naturområder i Norge der det har vært gjennomført brukerundersøkelser.

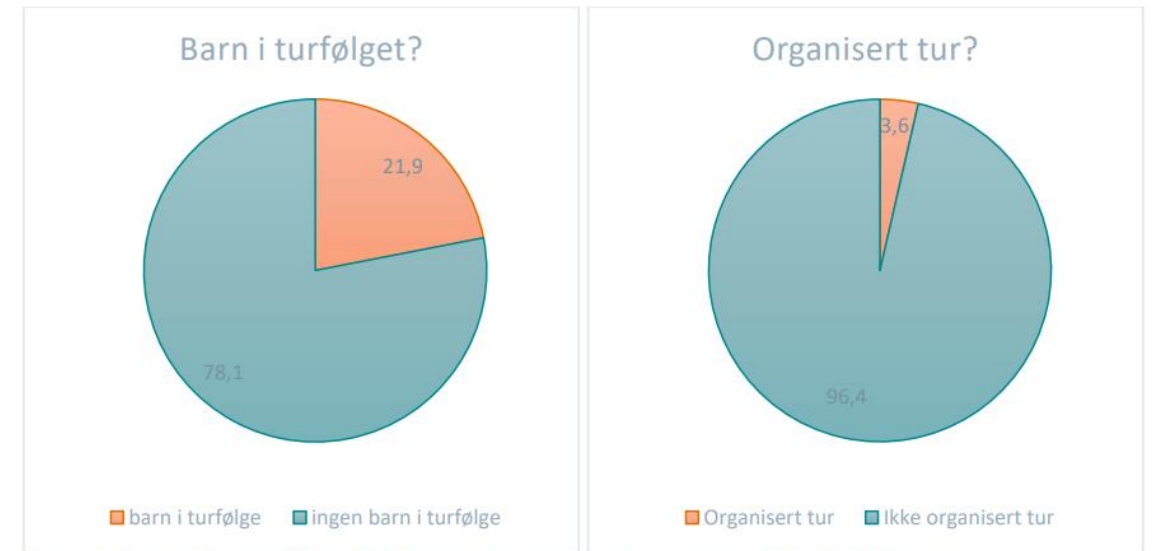

Figur 4 Nasjonalitetsfordeling blant respondentene (N=528) til venstre, og fylkesfordeling for bosted blant de norske besøkende (N=454) til høyre. Begge oppgitt i prosent.

Om turfølget

Nesten alle respondentene var på tur sammen med andre, og kun 2,9% var på tur alene (N=526). Størrelsen på turfølget varierte imidlertid ganske mye.

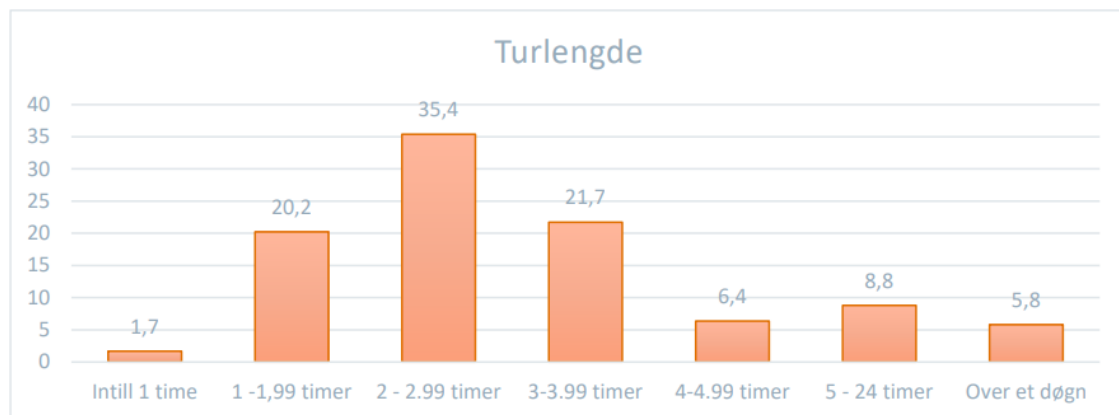
21,9 prosent oppga at det var barn under 15 år med på turen (se venstre diagram i Figur 6). De fleste var på tur på i egen regi (se høyre diagram i Figur 6). 3,6% oppga at de var på en organisert tur og disse spesifiserte at de var på firmatur, på tur med turarrangør eller på tur i regi av et personnavn (reiseleder?).

Figur 6 Barn i turfølget (N=524) til venstre og om turen er organisert (N=528) til høyre.

3.6.3 Tidsbruk

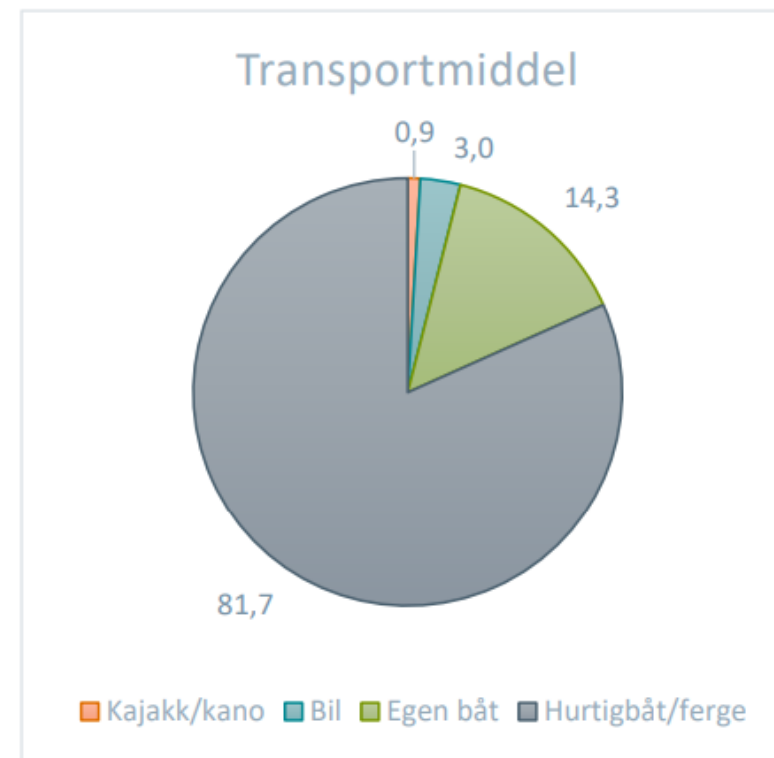
Nesten 90 % oppga at de hadde gått helt til toppen av Rødøyløva. Tidsbruken på turen varierte fra under en halv time til to dager (48 timer)¹, med en gjennomsnittlig tidsbruk på 2.9 timer². De som oppga at de hadde vært på toppen brukte i gjennomsnitt noe mer tid (3 timer) enn de som ikke hadde vært på toppen (2,5 timer). Figur 8 viser turlengde gruppert.

Figur 8 Tidsbruken på turen (N=503), prosentfordeling i ulike turlengder.

3.6.4 Transportmiddel

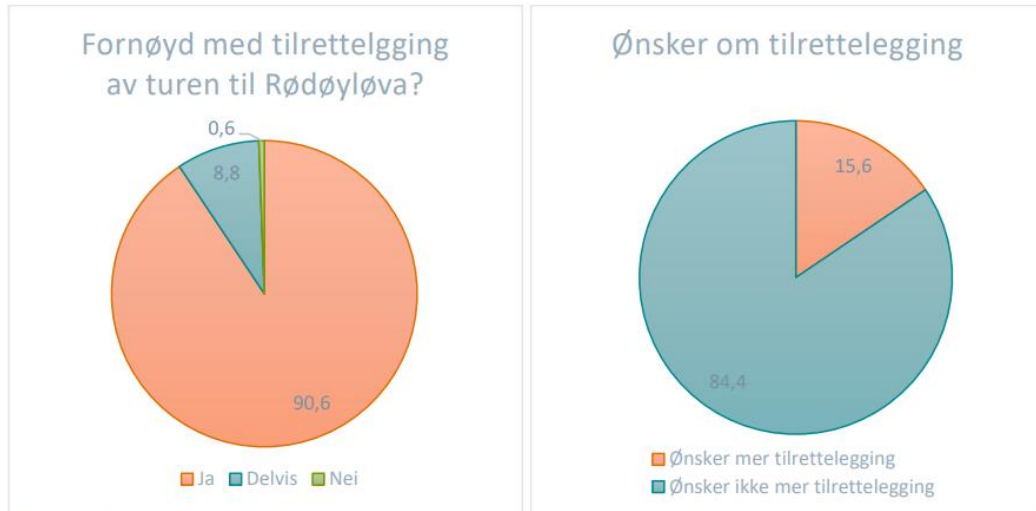
Respondentene ble spurt om hvilket transportmiddel de brukte for å komme til Rødøy. 4 av 5 oppga at de hadde brukt hurtigbåt/ferge og 14,3 % egen båt. Det var få som hadde benyttet bil eller kano/kajakk.

Figur 7 Hvilket transportmiddel respondentene brukte for å komme til Rødøy (N=530)

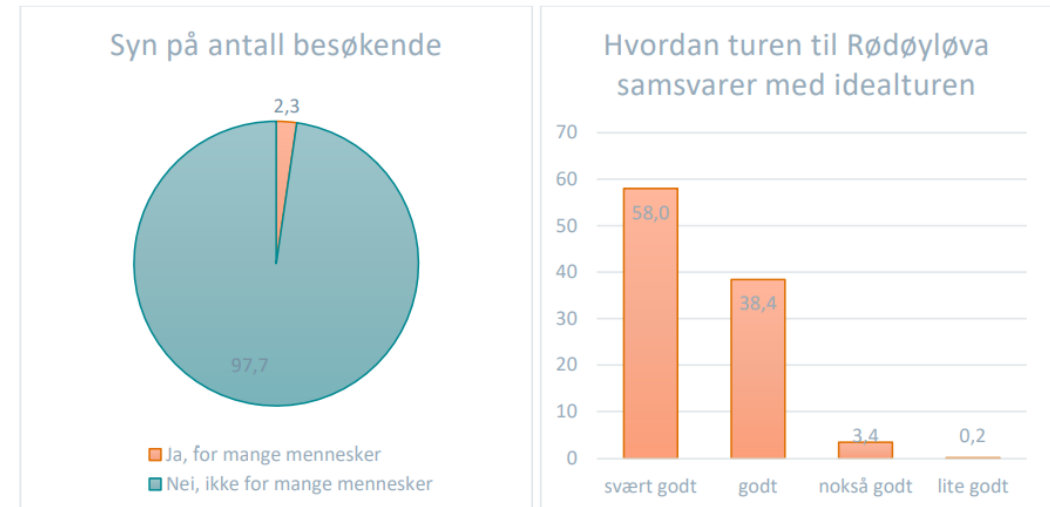
3.6.5 Forventninger

På spørsmål om tilrettelegging og fornøydhets med turen viste at respondentene i undersøkelsen var fornøyd med tilretteleggingen. Over 90 % svarte ja på dette spørsmålet, mens 8,8 % svarte delvis. Det var likevel mange (N=145) som oppga et utdypende svar på oppfølgingsspørsmålet om hva som kunne vært bedre tilrettelagt. 34 av disse svarene omhandlet andre forhold enn tilrettelegging (de fleste noe om at turen var fin, bra eller at området var nok tilrettelagt, noe få om forhold som omhandler helt andre ting: været, ølservering etc.). De innspillene som faktisk omhandlet tilrettelegging, beskrev for det meste → bedre merking/skilting/informasjon → ønske om toalett-/sanitærforhold → sikkerhetsforhold - spesielt knyttet til topp-partiet (at det var bratt, ønske om kjetting/tau, for høye trinn i steintrappa) → ønske om bedring av skyss-muligheter (mer tilgjengelig informasjon om skyss, hyppigere avganger med båtforbindelse, sykkelutleie ved hurtigbåt/Klokkergården).

Figur 10 Prosentfordeling som viser hvor fornøyd respondentene er med tilretteleggingen av turen til Rødøyløva (N=522) til venstre, og prosentfordeling som viser hvorvidt respondentene ønsker mer tilrettelegging langs turen til Rødøyløva eller ikke (N=508) til høyre.

Respondentene var fornøyd med antallet andre besøkende på turen sin til Rødøyløva (se venstre diagram i Figur 11, bare 2,3 % synes det er for mange mennesker som går turen. Det er også godt samsvar mellom hvordan turen til Rødøyløva samsvarer med respondentens idealtur (se høyre diagram i Figur 11). Nesten 60 % oppga at turen samsvarte svært godt og ytterligere knappe 40 % at den samsvarte godt.

Figur 11 Respondentenes syn på antall besøkende til Rødøyløva (N=518) til venstre, og hvordan turen til Rødøyløva samsvarte med respondentenes idealtur (N=531) til høyre. Begge oppgitt i prosent.

Så og si samtlige (98,3%, N=532) av de som besvarte undersøkelsen svarte bekreftende på spørsmål om de kunne tenke seg å komme tilbake til Rødø

3.7 Kundereisen

Dagens turister og reisende forventer å få unike opplevelser og profesjonelle leveranser. Det er mange elementer som må henge sammen. Vi har vært opptatt av å forstå både fysiske og digitale kontaktpunkt mellom brukeren og tjenesten, og hvordan disse henger sammen. Brukerreise kan lastes ned her: <https://miro.com/app/board/uXjVNbPplOQ=/> Plenum design har benyttet verktøyet brukerreise for å kartlegge hvordan en tjeneste oppleves fra brukerens perspektiv. I brukerreisen fremstilles stegene brukere går igjennom for å nå et overordnet mål, for eksempel å bestille reise til Rødøy.

I brukerreisen kartlegges alt som gjøres for å levere tjenesten – både det som er synlig for brukeren og det som er skjult – og hvordan brukeren opplever de ulike stegene.

Å visualisere kontaktpunktene i brukerreisen gjør det enklere å jobbe helhetlig med tjenesten, å identifisere smertepunkter og nye muligheter som kan bedre brukeropplevelsen.

Brukerreise Rødøyløva

	Killboghavn – Jektvik	Jektvik – Rødøy	Fergeleie / hurtigbåtkai	Asfaltert vei og grusvei	Klokkergården	Parkeringsplass	Opp Rødøya sti - trapp - rygg	På toppen	Ned	Hjemreise eller videre
										
Rødøyløva beskrives som en av Helgelands flotteste fjellturer. Du kan komme dit med ferge, hurtigbåt, personferge eller fritidsbåt. De fleste kommer kjørende sørfra til kommunen.	Ferge til Jektvik som som er en del av Kystriksveien.	Fra Jektvik kommer du deg til Rødøy med ferge eller personferge. Det er også mulig å ta hurtigbåt fra Vågaholmen, en halv-times kjøretur unna. Om sommeren er det stor trafikk, og ofte reisende som ikke kommer med fergen.	Fergeleie og hurtigbåtkai ligger ikke på samme plass, men er i gåavstand, noe som kan være forvirrende for reisende.	Det er 5 minutter kjøretur, eller 30 minutter å gå fra ankomststedet til slutten av veien ved Rødøyløva.	Eneste overnattings-aktøren på Rødøy. Satses på high-end turisme med høy kvalitet på overnatting og mat. Anlegget er fullbooket hele sommersesongen til tross for ingen markedsføring.	Parkeringsplassen til Rødøyløva er stappfull om sommeren med biler, campingbiler og campingvogner.	Noe bratt de første 200 høydemeterne, men det er allerede spektakulær utsikt. Tilrettelagt sherpa-trapp store deler av veien.	Spektakulær utsikt over syene rundt Rødøy og storhavet. Stien er eksponert på høyre og venstre side og det er et stup som går rett ned 400 meter.	Samme vei ned	Ferge eller personferge tilbake til Jektvik. Går også hurtigbåt til Bode/Sandnessjøen (innom Vågaholmen, Øjerey, Selsøyvik og Tornes i kommunen). Går også hurtigbåt til Myken om sommeren.
Info om fasiliteter og tilbud på Rødøy	Jevnlige avganger	Nærbutikken i Jektvik	Nærbutikken på Rødøy, åpen 24/7	Eventyrskogen	Annerkjent restaurant / pub	Mangler parkeringsplasser	Mangler info om lokalt dyreliv	Mangler risikoanalyse for Rødøyløva og beredskapsplan		Info om rutetilbud
Info om butikken på Rødøy		Sjøvik Vacation	Kaffekroken	Turstier – dårlig merket	Gjestebygge med tilhørende fasiliteter	Mangler toalett	Mangler tilrettelagte hvileplasser	Mangler tilrettelagte hvileplasser		Mangler overnattingssteder dersom det ikke er plass på fergen
Info for bobiler og campingvogner		Kiosk på fergeleie om sommeren	Rødøy kro og bar	Fiskebruket – dårlig info om tilbud for turister	Tilnnyttet Rødøyløva og Storsanden	Mangler avfallsbokser				Nærbutikken er åpen 24/7
Info om dyreliv å Rødøy		Info om rutetilbud		Havdurbygge kystmuseum – dårlig info om tilbud	Uthforing med at besøkende til Rødøyløva bruker deres fasiliteter	Mangler sykkelparkering				
Info om regler for innbygger og besøkende		Info om fasiliteter og tilbud i Jektvik		Barnehuset – ofte stengt		Mangler dusj, garderobe				
				Rødøy kirke, en av Nordlands største kirker, – ofte stengt		Mangler benker				
				Bautasteinen Store Per – men hvor er den?						

 Muligheter Smertepunkter

Illustrasjon: Plenum Tjenestedesign

3.8 Annen relevant kunnskap

3.8.1 Besøksforvaltningsplan for Rødøy kommune

Rødøy kommune har utarbeidet en helhetlig plan for besøksforvaltning. Denne må ses i sammenheng med besøksstrategien for Rødøy løva. Flere av utfordringene med turisme er felles for hele kommunen, og det samme er løsningsforslagene som blir presentert. Planen er utarbeidet i nært samarbeid med lokalbefolkningen og de har også hatt anledning å komme med løsningsforslag.

3.8.1 Samferdsel og reiseplanlegging i Norges mest kompliserte kommune

Utfordringer

Selv om sjøtransporten er relativt godt utbygd med hurtigbåter og ferger viser det seg at reiseplanlegging i Norges mest kompliserte kommune er ei utfordring. Det er vanskelig for besøkende å orientere seg om reiseruter, hvilket kai en skal benytte, hvilken fil en skal velge på fergekaiene, når neste ferge går, hvilken ferge som tar deg ut til Rødøya, når kommer en seg tilbake, mangel på overnattingsplasser dersom en ikke får plass på ferga m.m. Det er også ei utfordring for lokalbefolkningen når fergerne er fulle og en ikke er sikker på om en kommer seg hjem etter en sykehustur eller liknende.

Rødøy kommunes politikere samarbeider kontinuerlig med fylkeskommunen for å få best mulige tilbud for både besøkende og lokalbefolkning.

Løsningsforslag

Ved å bygge parkeringsplass i Jektvik vil en kunne avlaste kapasiteten på fergerne noe. Samferdsel og informasjon er nærmere beskrevet i den helhetlige besøksforvaltningsplanen for Rødøy. Her er det også foreslått tiltak som pakkøløsninger, informasjon i butikker og på båter, skilt og digitale tavler på fergeleiene, forkjøringsrett for lokalbefolkningen, forslag til bedre ruteopplysning m.m.

3.9 Sammenstilling av kunnskap

3.9.1 Sammenstilling det naturbaserte reisemålet

Kvaliteter

- Majestetiske fjell
- Kritthvite strender, som for eksempel Snuslisbethstrand og Storsand
- Kystriksveien
- Havet og skjærgården
- Kystkulturen med spredt bebyggelse, små jordbruk, gjestehavner, handelssteder, kaféer, restauranter, brygger og fiskebåter

Utfordringer

- Slitasje på naturen
- Forstyrrelse av dyre- og fugleliv
- Forsøpling
- Samferdsel
- Ressursgrunnet må ivaretas både i nåtid og fremtid

3.9.2 Sammenstilling natur- og kulturverdier

Kvaliteter

- Spektakulær utsikt på turen til Rødøyløva
- Opplevelse av kystkulturen og øysamfunnet
- Lokal mat
- Lokalhistorie og historiefortellende skilt/tavler
- Bamsemuseumet
- Havdurbrygga kystmuseum
- Rødøy kirke
- Eventyrskogen- formidling av eventyr

Utfordringer

- Slitasje på stien til Rødøyløva
- Forstyrrelse av dyre- og fugleliv
- Kirka er sjelden åpen
- Manglende/feil informasjon
- Løse hunder forstyrrer hekkende fugler

3.9.3 Sammenstilling lokalsamfunn

Kvaliteter

- Butikken/kaffekroken som er åpen 24/7
- Solparken
- Rødøy kro og bar
- Fjosen som selger glasskunst og treskjæring
- Nordlandsbåten Raudeyar
- Fiskebruket som selger fisk og byggevarer
- Gjestebrygge med tilhørende fasiliteter
- Klokkergården

Utfordringer

- Avfallshåndtering
- Manglende toalettfasiliteter
- Villparkering av bobiler
- Turistene invaderer privatlivet til lokalbefolkningen
- Manglende informasjon om fasiliteter
- Lange fergekøer skaper problemer for fastboende

3.9.4 Sammenstilling verdiskaping

Kvaliteter

- Utvikling av fellesgoder som toalett, sherpatrappes, skilting og infrastruktur
- Reiselivet kan bidra til økt bolyst og arbeidsplasser gjennom målrettet og langsiktig satsing
- Flere spise- og møteplasser for sosial verdiskaping også for lokalbefolkningen
- Historiefortellende skilt gir kulturell verdiskaping
- Vern gjennom bruk ved flere historiske bygninger
- Lokal stolthet over verdier og kvaliteter innad i egen kommune

Utfordringer

- Spiseplasser og møteplasser er åpen bare deler av året
- Finansiering av fellesgoder
- For lite økonomisk verdiskaping utenom turistsesongen
- Sesongbaserte arbeidsplasser
- Ansvarlig markedsføring, slik at vi får ei kundegruppe som kystfolket trives meg og gir sosial og økonomisk verdiskaping

Illustrasjon: Plenum Tjenestedesign

3.9.6 Sammenstilling de besøkende

Kvaliteter

- De fleste turistene er hyggelige mennesker som bidrar til sosial verdiskaping
- De fleste som besøker Rødøya er ansvarlige besøkende som tar vare på søpla si og legger igjen få spor i naturen
- Turister sprer god omtale om stedet via sosiale medier

Utfordringer

- Turgåere er ikke kledd etter forholdene
- Manglende kart og informasjon
- Samferdsel- for få avganger og dårlig kapasitet
- Manglende informasjon om samferdsel, toalett, søppel m.m.
- Turistene har behov for mer informasjon om stedet og turen
- Det er vanskelig å få overblikk over reisemuligheter i Rødøy

3.9.5 Sammenstilling av sikkerhet

Kvaliteter

- God tilrettelegging av turen til Rødøyløva
- Frivillig «Mens du venter på ambulansen»-gruppe på Rødøya, koplet opp mot AMK
- Ambulansebåt med personell stasjonert på Kvarøya
- Legevakt i Tjongsfjord
- Beredskapsplan og risikoanalyse utarbeidet

Utfordringer

- Det er ikke helikopterlandingsplass på Rødøya
- Lang responstid
- Langt til nærmeste sykehus
- Manglende opplysning om varslingsplan ved ulykker
- Mangelfull merking og skilting av sti
- Mangelfull skilting om fallfare
- Mangelfull opplysning om at drikke må medbringes

Illustrasjon: Plenum Tjenestedesign

4. Analyse av mål sett i lys av kunnskapen

4.1 Analyse av kunnskap

Bred verdiskaping og bærekraftig samfunnsutvikling er to begreper med samme betydning. Det handler om å se sammenhenger mellom økonomisk, sosial, kulturell og miljømessig verdiskaping. Det er viktig å se hvordan forskjellige former for verdiskaping virker inn på hverandre og bidrar til et levedyktig og attraktivt lokalsamfunn.

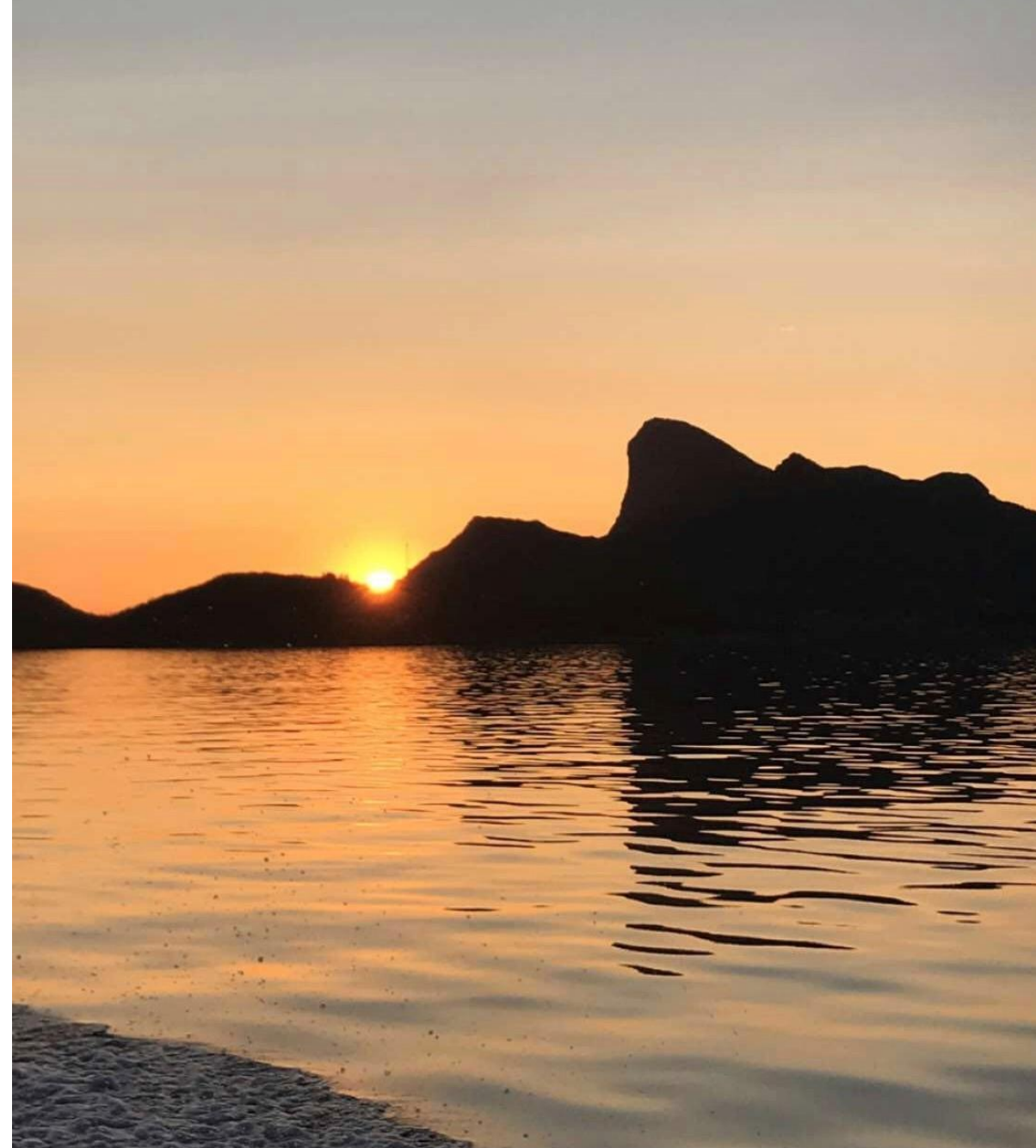
Viktige premisser for bred verdiskaping:

- En form for verdiskaping skal ikke skje på bekostning av en annen, eller bidra til å svekke den totale verdiskapingen.
- Godt samarbeid lokalt, regionalt og nasjonalt, for å nå felles mål

Gjennom arbeidet med å utarbeide en besøksforvaltningsplan for hele Rødøy kommune har lokalbefolkningen og næringslivet fått mulighet til å peke på hvilke utfordringer og verdier en opplever i forhold til turisme. Det vil ut fra denne kunnskapen være behov for å sette inn en del tiltak som gjør at turismen ikke går på bekostning av trivsel og bolyst til lokalbefolkningen.

I arbeidet med besøksstrategien er vi innhentet informasjon om sårbare naturverdier, vi har utarbeidet skiltplan, innhentet informasjon om brukerreisen og besøkendes opplevelser, utarbeidet beredskapsplan og gjort en risikoanalyse av stien opp til Rødøyløva.

Det vil være behov for å sette inn en del tiltak, spesielt i forhold til å ivareta sårbar natur, øke sikkerheten på turen, lede turister til å ta gode valg og øke kvaliteten og opplevelsen av turen til Rødøyløva. Disse vil bli omtalt nærmere under kapittel 5 og 6.

4.2 Mål sett i lys av kunnskapen

Når en ser målene i lys av kunnskapen vi har innhentet er det vanskelig å se at disse går på tvers av ulike interesser verken i tid eller rom. Det vil være behov for å sette inn tiltak i forhold til målene vi har satt for å øke den totale verdiskapingen på Rødøya, og noen av tiltakene vil være sammenfallende i forhold til de ulike målsetningene. Målene vi har satt for arbeidet vil derfor bli videreført.

Mål for ivaretagelse av natur og kulturverdiene

- Belastning på naturen minimeres
- Områdets kvaliteter skal bevares på en måte som gjør at det inn i fremtiden vil framstå som autentisk og intakt

Mål for opplevelsen til de besøkende

- Turistene opplever stedet som imøtekommende og et lettvent sted å være
- Hjelp turistene til å gjøre gode valg i forhold til søppelhåndtering, stier, parkering, telting, bålbrenning og toalettbesøk

Mål for lokal verdiskaping

- Turismen oppleves som et gode for lokalsamfunnet
- Lokalsamfunnet får et eierskap til turismen
- Sikre et attraktivt tilbud til befolkningen med tanke på folkehelse, livskvalitet, bolyst og reiseliv
- Legge til rette for at de besøkende bidrar til mer økonomisk verdiskaping lokalt

Mål for sikkerhet

- Nullvisjon for redningsaksjoner i fjellet

Illustrasjon: Plenum Tjenestedesign

5. Strategiske grep

5.1 Strategiske grep for natur- og kulturverdier

Mål	Strategiske grep	Tiltak
<ul style="list-style-type: none">• Belastning på naturen minimeres• Områdets kvaliteter skal bevares på en måte som gjør at det inn i fremtiden vil framstå som autentisk og intakt	<ul style="list-style-type: none">• Det er behov for å definere stien og utkikkspunktene på stien for å minimere belastningen og slitasjen på stien. Dette ved å skilte, merke og tilrettelegge stien enda bedre.• Det er ønskelig å redusere ferdselen utenom definert sti til Rødøyløva. Dette for å ivareta sårbar flora og minimere forstyrrelser for dyre- og fuglelivet• Turistene må få informasjon om å holde seg på tilrettelagte stier	<ul style="list-style-type: none">• Definere og tilrettelegge nasjonal turiststi opp og ned Rødøyløva i en og samme trasé• Fjerne merking av sti fra Storsand opp til Rødøyløva og merking av sti på østsiden av Rødøyløva• Markere sti ved krysset Rødøyløva- Veten (til et kryss). Legge stien utenom de fuktige partiene• Informere og be besøkende om å holde seg på tilrettelagte stier pga. sikkerhet, slitasje og forstyrrelse av dyre- og fugleliv• Flytte «Løvehytta» langs stien på østsiden til skaret mellom Veten og Rødøyløva• Tilrettelegge for breiere sti fra parkeringsplassen. Denne bør utvides mot det tørre partiet.• Markere sti til én eller to konkrete utkikkspunkt på Rødøyløva og lage flere hvileplasser langs stien der det er svært bratt terreng• Tilrettelegge for tappevann (drikkevann) i planlagt servicebygg der stien starter.• Bygge toalett og parkering ved turstart• Informasjonstavler jfr. risikoanalyse og skiltplan• Søke om autorisasjon som nasjonal turiststi på Rødøyløva• Merking, tilrettelegging og skilting av stier jfr. Risikoanalyse og skiltplan• Jobbe for bedre søppelhåndtering i turistsesongen• Jobbe opp mot fylket for å få bedre flyt i samferdsel og eventuelt forkjørsrett for lokalbefolkningen• Ansvarlig markedsføring av Rødøyløva. Unngå bilder som viser eksponert atferd

5.2 Strategiske grep for verdiskaping

Mål	Strategiske grep	Tiltak
<ul style="list-style-type: none"> • Turismen oppleves som et gode for lokalsamfunnet • Lokalsamfunnet får et eierskap til turismen • Sikre et attraktivt tilbud til befolkningen med tanke på folkehelse, livskvalitet, bolyst og reiseliv • Legge til rette for at de besøkende bidrar til mer økonomisk verdiskaping lokalt 	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennom besøksforvaltning gi lokalbefolkningen mulighet til å komme med innspill, slik at utviklingen av stedet går i en retning som kommer både turister og lokalbefolkning til gode • Tilrettelegge for fellesgoder som toalett, tilrettelagte stier, sikkerhet, parkering og søppelhåndtering • Gi god informasjon om tilbud på stedet, slik at besøkende kan benytte seg av disse • Legge press på fylkeskommunen, slik at trafikkavviklingen i minst mulig grad går på bekostning av lokalbefolkningen 	<ul style="list-style-type: none"> • Flytte «Løvehytta» langs stien på østsiden til skaret mellom Vetten og Rødøyløva • Tilrettelegge for breiere sti fra parkeringsplassen. Denne bør utvides mot det tørre partiet. • Markere sti til én eller to konkrete utkikkspunkt på Rødøyløva og lage flere hvileplasser langs stien der det er svært bratt terreng • Tilrettelegge for tappevann (drikkevann) i planlagt servicebygg der stien starter • Bygge toalett, servicebygg og parkering ved turstart • Informasjonstavler jfr. risikoanalyse og skiltplan • Søke om autorisasjon som nasjonal turiststi på Rødøyløva • Merking, tilrettelegging og skilting av stier jfr. Risikoanalyse og skiltplan • Jobbe for bedre søppelhåndtering i turistsesongen • Jobbe opp mot fylket for å få bedre flyt i samferdsel og eventuelt forkjøringsrett for lokalbefolkningen • Ansvarlig markedsføring av Rødøyløva. Unngå bilder som viser eksponert atferd

5.3 Strategiske grep for de besøkende

Mål	Strategiske grep	Tiltak
<ul style="list-style-type: none">• Turistene opplever stedet som imøtekommende og et lettvinnt sted å være• Hjelp turistene til å gjøre gode valg i forhold til søppelhåndtering, stier, parkering, telting, bålbrenning og toalettbesøk	<ul style="list-style-type: none">• Bedre informasjon om servicepunkter som toalett, søppelkontainere, parkering m.m.• God informasjon om stedet før, under og etter reisen• Utbedre fasiliteter som parkering, toalett og vann	<ul style="list-style-type: none">• Markere sti ved krysset Rødøyløva-Veten (til et kryss). Legge stien utenom de fuktige partiene• Informere og be besøkende om å holde seg på tilrettelagte stier pga. sikkerhet, slitasje og forstyrrelse av dyre- og fugleliv• Flytte «Løvehytta» langs stien på østsiden til skaret mellom Veten og Rødøyløva• Tilrettelegge for breiere sti fra parkeringsplassen. Denne bør utvides mot det tørre partiet.• Markere sti til én eller to konkrete utkikkspunkt på Rødøyløva og lage flere hvileplasser langs stien der det er svært bratt terreng• Tilrettelegge for tappevann (drikkevann) i planlagt servicebygg der stien starter.• Bygge toalett, servicebygg og parkering ved turstart• Informasjonstavler jfr. risikoanalyse og skiltplan• Søke om autorisasjon som nasjonal turiststi på Rødøyløva• Merking, tilrettelegging og skilting av stier jfr. Risikoanalyse og skiltplan• Jobbe for bedre søppelhåndtering i turistsesongen• Jobbe opp mot fylket for å få bedre flyt i samferdsel og eventuelt forkjørsrett for lokalbefolkningen• Ansvarlig markedsføring av Rødøyløva. Unngå bilder som viser eksponert atferd

5.4 Strategiske grep for sikkerhet

Mål	Strategiske grep	Tiltak
<ul style="list-style-type: none">Nullvisjon for redningsaksjoner i fjellet	<ul style="list-style-type: none">Utarbeide en beredskapsplan med risiko- og sårbarhetsanalyseLegge en plan med nullvisjon om redningsaksjoner i fjelletSkilte og merke stien tydelig, slik at besøkende er forberedt på farer, belastning og utfordringer på turenGi god informasjon om hvordan en skal forberede seg til turenOppslag med nødnummer	<ul style="list-style-type: none">Definere og tilrettelegge nasjonal turiststi opp og ned Rødøyløva i en og samme traséFlytte «Løvehytta» langs stien på østsiden til skaret mellom Vetten og Rødøyløva. Etablere denne som en nødby.Tilrettelegge for tappevann (drikkevann) i planlagt servicebygg der stien starter.Informasjonstavler jfr. risikoanalyse og skiltplanSøke om autorisasjon som nasjonal turiststi på RødøyløvaMerking, tilrettelegging og skilting av stier jfr. Risikoanalyse og skiltplanAnsvarlig markedsføring av Rødøyløva. Unngå bilder som viser eksponert atferd

6. Tiltak

Hva	Mål	Periode	Kommentar/beskrivelse/ finansiering	Ansvar og samarbeidsparter
Definere og tilrettelegge nasjonal turiststi opp og ned Rødøyløva i en og samme trasé	5.1 5.4	2024	Oppdatere informasjon til Visit Helgeland og Visit Norway	Rødøy stå på Rødøy kommune
Fjerne merking av sti fra Storsand opp til Rødøyløva og merking av sti på østsiden av Rødøyløva	5.1	2024	Oppdatere informasjon til Visit Helgeland og Visit Norway	Rødøy stå på
Markere sti ved krysset Rødøyløva- Veten (til et kryss). Legge stien utenom de fuktige partiene	5.1 5.3	2024		Rødøy kommune
Informere og be besøkende om å holde seg på tilrettelagte stier pga. sikkerhet, slitasje og forstyrrelse av dyre- og fugleliv	5.3 5.4	2024		Rødøy stå på
Flytte «Løvehytta» langs stien på østsiden til skaret mellom Veten og Rødøyløva	5.1 5.2 5.3 5.4	2027	Avhengig av finansiering	Rødøy stå på
Tilrettelegge for breiere sti fra parkeringsplassen. Denne bør utvides mot det tørre partiet.	5.1 5.2 5.3	2024	Arbeidet vil skje i forbindelse med arbeidet med parkeringsplass	Rødøy stå på
Markere sti til én eller to konkrete utkikkspunkt på Rødøyløva og lage flere hvileplasser langs stien der det er svært bratt terreng	5.1 5.2 5.3	2028	Avhengig av finansiering	Rødøy stå på
Tilrettelegge for tappevann (drikkevann) i planlagt servicebygg der stien starter.	5.1 5.2 5.3 5.4	2024	Gjøres i forbindelse med bygging av toalett	Rødøy stå på
Regelmessig ettersyn og vedlikehold av trappa	5.4	To ganger årlig		Rødøy stå på Stibyggeren AS

Hva	Mål	Periode	Kommentar/beskrivelse/ finansiering	Ansvar og samarbeidsparter
Bygge toalett, servicebygg og parkering ved turstart	5.1 5.2 5.3	2024	Tilskudd fra Miljødirektoratet	Rødøy stå på Rødøy kommune
Informasjonstavler jfr. risikoanalyse og skiltplan	5.1 5.2 5.3 5.4	2024-25	Avhengig av finansiering	Salten Friluftsråd i samarbeid med lokalforening/Rødøy stå på
Søke om autorisasjon som nasjonal turiststi på Rødøyløva	5.1 5.2 5.3 5.4	2024		Rødøy kommune Rødøy stå på
Merking, tilrettelegging og skilting av stier jfr. Risikoanalyse og skiltplan	5.1 5.2 5.3 5.4	2024	Kan søkes om spillemidler til merking, skilting og tilrettelegging. Informasjon ligger på kommunens hjemmeside. Fjerning av gamle skilt når nye settes opp.	Lokalt initiativ Rødøy kommune og Salten friluftsråd er samarbeidspartnere
Jobbe for bedre søppelhåndtering i turistsesongen	5.1 5.2 5.3	Kontinuerlig		Rødøy kommune HAF
Jobbe opp mot fylket for å få bedre flyt i samferdsel og eventuelt forkjørsrett for lokalbefolkningen. Herunder forbedre ruteopplysning og parkeringsmuligheter i Jektvik.	5.1 5.2 5.3	Kontinuerlig		Rødøy kommune Nordland fylkeskommune
Ansvarlig markedsføring av Rødøyløva. Unngå bilder som viser eksponert atferd	5.1 5.2 5.3 5.4	Kontinuerlig		Rødøy kommune Rødøy stå på Klokkergården Destinasjonsselskaper
Skilting og merking som Nasjonal turiststi	5.3	Dersom stien blir autorisert		Rødøy kommune Rødøy stå på